EPPO

4

FREE

NR. 06 - 2020
ELKE 2 DAGEN
behalve in het weekend

GRATIS DE ALLERBESTE STRIPS

VAN DE **REDACTIE**

03 Elsje

In deze Eppo nemen we afscheid van *Tim Tijdloos*, de strip van Willem Ritstier en Pieter Hogenbirk die in 2009 in Eppo stond. In totaal verschenen er 5 afleveringen in Eppo, maar de slot aflevering werd nooit geplaatst. Dankzij deze digitale uitgave, en het archief van Pieter, hebben we de reeks nu toch kunnen afsluiten. Vanaf vrijdag nieuwe gezichten in Eppo 4-FREE. Dan starten we met de eerste delen van *Trollen van Troy* en *Ekhö*.

Rob van Bavel
Hoofdredacteur

20 Dirkjan

COLOFON
EPPO 4-FREE #6
1-04-2020

• Cover Pieter Hogenbirk
• Hoofdredactie
Rob van Bavel
• Eindredactie
Kurt Morissens
• Redactie
Ger Apeldoorn
Meerten Welleman
• Bladmanager
Isabel Vermeeren
• Grafische vormgeving
XTRA Producties
• Medewerkers aan dit nummer
Judith van den Ende
Michael Minneboo
Aninka Pecher
Robin Schouten
Rudy Vrooman
Ger van Wulften

• Met speciale dank aan alle stripmakers in dit nummer

04 DFG

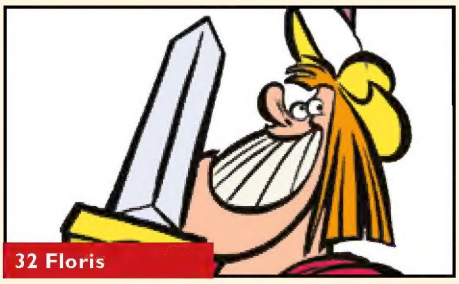
32 Floris

05 Snippers

33 Sigmund

06 40 Hours

17 Esther

34 Eugène

08 Tim Tijdloos

18 cowala

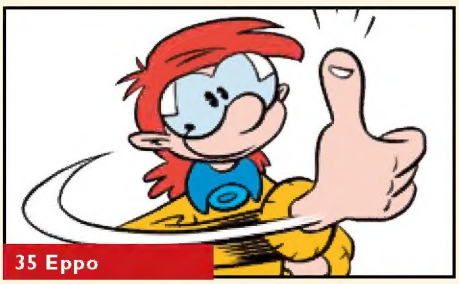
35 Eppo

Copyright © 2020
Uitgeverij L / Don Lawrence Collection BV
• Overname van artikelen is alleen toegestaan met bronvermelding en met schriftelijke toestemming van de uitgever.

UITGEVERIJ L

EN VERDER...

07 Boekenkast
14 Portret
21 Onder de loep

22 Ythaq - laatste aflevering

YtHAQ

Elsje

TEKST ERIC HERCULES
TEKENINGEN EN KLEUR GERBEN VALKEMA

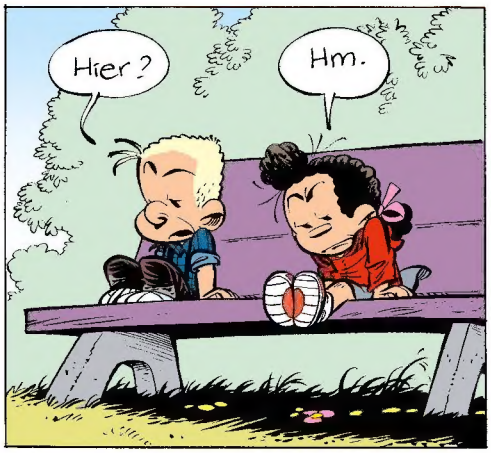

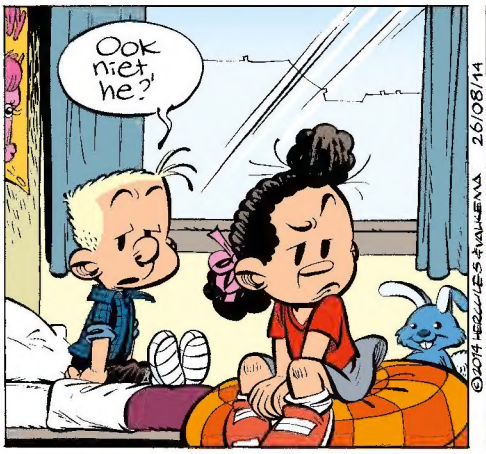

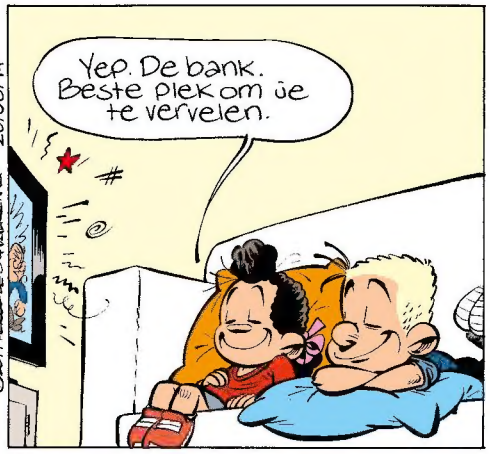

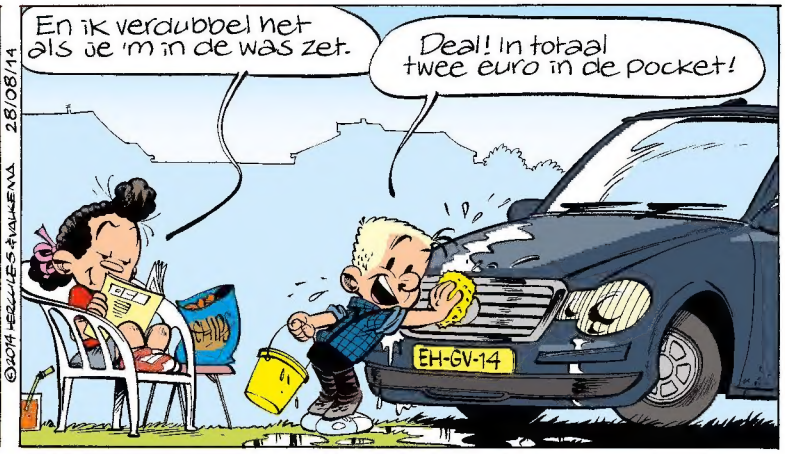

Dating for GEEKS

TEKST, TEKENINGEN EN KLEUR
KENNY RUBENIS

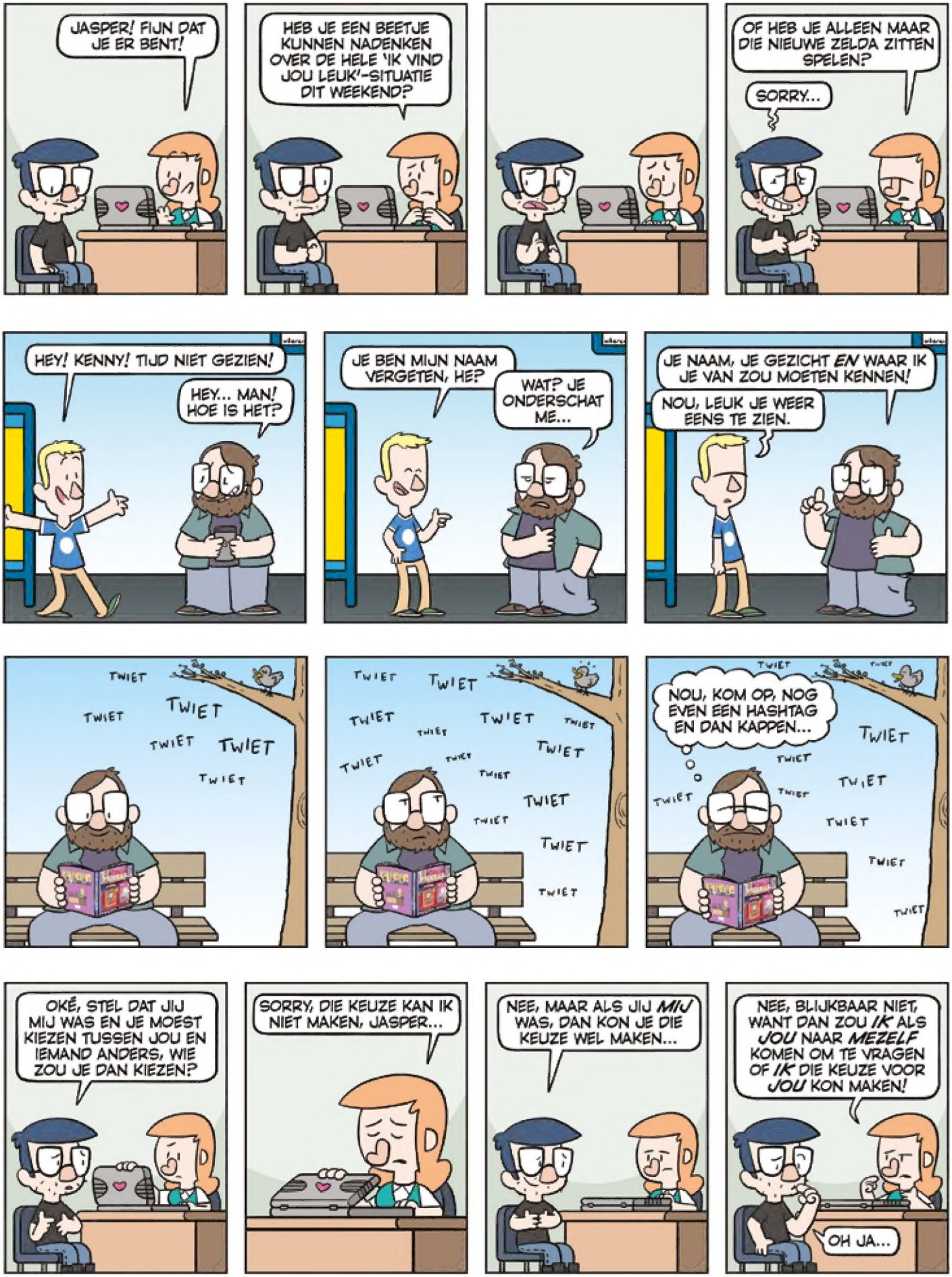

Snippers

TEKST, TEKENINGEN EN KLEUR
AIMÉE DE JONGH

40-HOURS

TEKST ERIC HERCULES
TEKENINGEN EN KLEUR DICK HEINS

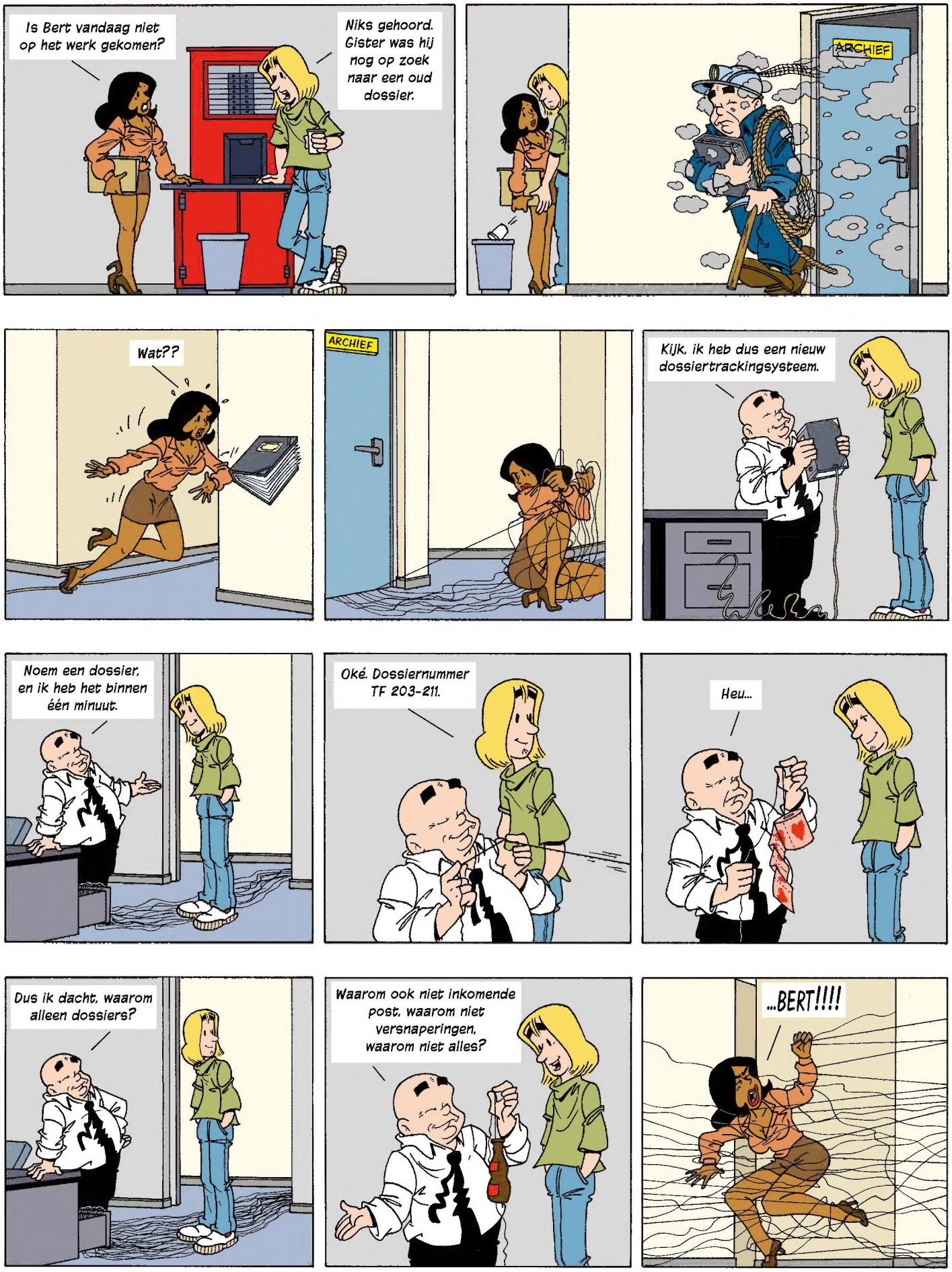

DE BOEKENKAST VAN... DANY

DOOR ROBIN SCHOUTEN

Een gastauteur ditmaal: de Belgische striptekenaar Daniel Henrotin, beter bekend als Dany (1943). Hij maakte klassiekers als *Roze Bottel* op scenario van Greg, *Avontuur zonder helden* op scenario van Jean Van Hamme en natuurlijk *Rooie oortjes*, een mooie mix van humor en erotiek waar hij veel succes mee oogstte. Wie waren zijn inspirators?

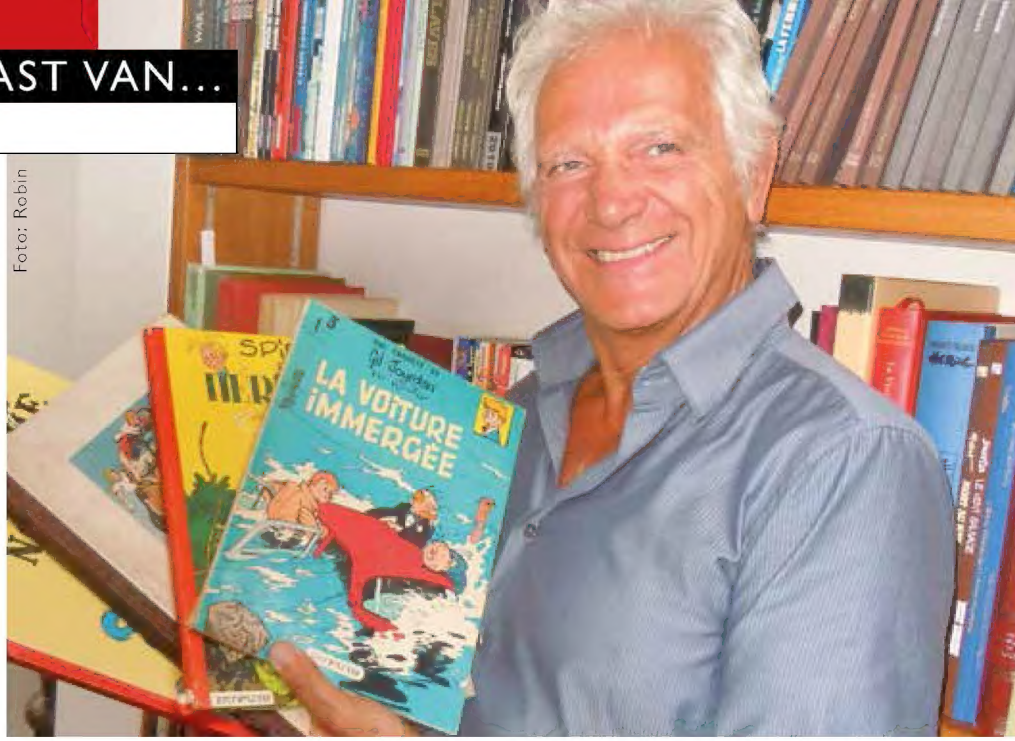

Foto: Robin

De kleine Daniel groeide op in de hoogtijdagen van het stripblad Robbedoes, met Franquin, Jijé, Peyo en Tillieux. "Dat zijn de vier tekenaars van mijn dromen", vertelt hij. "Toen ik hun werk ontdekte wilde ik zelf ook striptekenaar worden. Ik houd van hun losse, virtuoze tekenstijlen." Later kwamen daar Albert Uderzo, Mad-tekenaar Jack Davis, François Boucq, Jean Giraud, Jacques Tardi en zijn vroegere Kuifje Weekblad-collega Hermann bij. "Wat ik fantastisch vind aan Hermann is dat hij zich blijft vernieuwen. Het is iemand die echt creëert en een unieke stijl heeft ontwikkeld. Als ik wil ontspannen herlees ik oude strips, bijvoorbeeld *Guus Slim*, maar ik lees ook veel nieuwe strips van vrienden als Olivier Grenson (van *Niklos Koda*, red.)."

DE VERDRONKEN WAGEN

"Ik houd van veel striptekenaars uit de tijd dat ik als jongen Robbedoes en Kuifje las, maar Maurice Tillieux is voor mij de grootste. Met zijn detectiveserie *Guus Slim* bracht hij vernieuwing en hij schreef sterke verhalen. Ik heb dit boek gekozen vanwege de mix van een spannend politieverhaal met leuke humor, die toch ook vrij hard is. De rollen van de helpers van Guus Slim, Vlinder en inspecteur Spek, zijn goed uitgewerkt en grappig. Het belangrijkste voor mij bij een film, een boek of een strip is dat het emotie bij me losmaakt. Op pagina 36 zie je in een nachtelijke scène de auto uit de titel in het zeewater, terwijl Guus en zijn twee vrienden de verdrinkingsdood wacht. Toen ik dat voor het eerst las kreeg ik kippenvel en dan ben ik verkocht. Tillieux was hier op zijn top."

DE ERFGENAMEN

"Franquin is qua tekenwerk mijn grootste favoriet. Voor de scenario's van *Robbedoes en Kwabbernoot* heeft hij veel met Greg gewerkt en ik ben gek op *De gevangene van Boeddha* en de twee Z-albums, maar dit vroege verhaal heeft hij zelf geschreven. Dat is belangrijk voor mij, want het is puur Franquin: hij had toen een heldere tekenstijl waarin veel beweging zat. En de humor die hij bijvoorbeeld gebruikt op pagina 5 met de personages is erg grappig! Natuurlijk lees ik dit boek nu met een ander gevoel dan zestig jaar geleden. Toen las ik het gewoon als verhaal, nu kijk ik meer hoe het is opgebouwd en hoe goed de meester was. De Kwabberhefschroef, zoals de vliegmachine in dit boek heet, teken ik nu zelf in het *Robbedoes*-verhaal dat ik met Yann aan het maken ben."

JAN KORDAAT SPEURDER

"Jijé is een van de auteurs die aan de wieg stonden van de modernisering van de Franco-Belgische strip. Het was een schok voor me toen ik zijn strips leerde kennen in Robbedoes. Ik wil niet zeggen dat hij een van de beste tekenaars was, maar het plezier dat hij had in het tekenen van een stripverhaal en de manier waarop hij het deed, dat avontuurlijke: ik vond het fantastisch! Ik heb getwijfeld tussen *Golden creek*, het eerste deel van Jijés westernstrip *Jerry Spring*, en het eerste boek van *Jan Kordaat*, maar ik kies voor het laatste. Deze avonturenstrip heb ik als kind gelezen en daardoor heb ik er zulke goede herinneringen aan. Het is een oud personage dat in de oorlog ontstaan is. *Jan Kordaat* kun je de voorloper noemen van de moderne Franco-Belgische avonturenstrips."

DE ZWARTE PIJL

"Dit *Johan en Pirrewiet*-boek van Peyo is ook een goed voorbeeld van een verhaal waar alles in zit: veel humor en tegelijkertijd veel suspense en mysterie, wat versterkt wordt door gemaskerde mannen. Het is een middeleeuwse thriller die op een gegeven moment zelfs een beetje naar de horrorkant neigt. In het kasteel van Johan en Pirrewiet wordt de hoofdman van een roversbende steeds ingelicht door een verrader. Wie is de man die met zwarte pijlen schiet, oftewel: wie is de schuldige? Peyo was een buitengewoon goede tekenaar. Het bijzondere is zijn leesbaarheid, iets wat veel tekenaars van tegenwoordig missen. Peyo kon echt een verhaal vertellen in beelden. Will (van *Baard en Kale*, red.) kon dat ook heel goed."

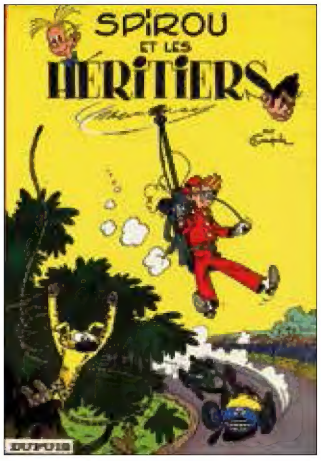

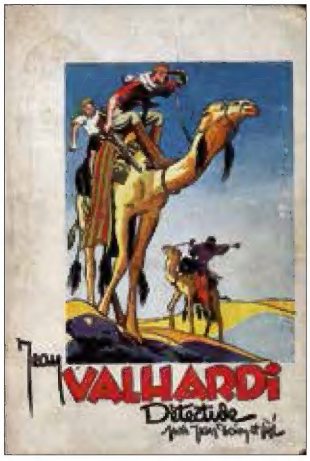

Tim Tijdloos

TEKST WILLEM RITSTIER
TEKENINGEN EN KLEUR PIETER HOGENBIRK

VOOR DIE ONZIN HEBBEN WE EFFE GEEN TIJD! ALS DIE STORM ONS INHAALT VIEREN WE STRAKS FEEST OP DE ZEEBODEM!

ZEG, ALS IK JE ERGENS MEE KAN HELPEN, DAN ...

VLATS!
OEMPFF!
GEWOON UIT MIJN BUURT BLIJVEN! ER MOT GEWERKT WORDEN!

MUMBELMUMBELMUMBEL ...
DA'S HET VERSTANDIGSTE WAT IK TOT NU TOE UIT JE WAFFEL HEB HOREN KOMEN, GRAATLOZE MAKREEL!

LIZELIEN! DE STORM! WE REDDEN HET NOOIT. SNIJ DE NETTEN LOS!
BEN JE HELEMAAL VAN DE POT GERUKT, PAPS! WE KUNNEN DIE NETTEN TOCH NIET ZOMAAR WEGFLIKKEREN!
YAK!
FLOB!

VERDOMME, LIZELIEN! DOE WAT JE VADER ZEGT! SNIJ DIE NETTEN LOS!

ZAL IK JE EVEN ... SLIK!
WAAG HET NIET, ZOETZURE ROLMOPS!
TZJINK!

MAAR DE STORM ...
WE HEBBEN WEL ERGERE STORMEN GETROTSEERD, SCHOLLENKOP!

DAN DOE IK HET ZELF WEL!
PA! NEE! NIET DOEN!
AUW!

MAAR DE NETTEN ZIJN NOG NIET EENS AFBETAALD EN HET WATER STAAT ONS AL MAANDEN TOT AAN DE LIPPEN! ALS WE ZONDER VANGST TERUG KEREN GAAN WE KOPJE ONDER!
SLIK! BLOED! MIJN BLOED!
EN ALS WE DE NETTEN NIET LOSSNIJDEN VERZUIPEN WE!

ZO! DAT IS HET LAATSTE NET!
SNIK! NOU IS ALLES NAAR DE HAAIEN!
BONK!

WIE IS DIT? VRIENDJE VAN JE?
DOE ME EEN LOL! GEEN IDEE WIE HET IS. ZAL IK HEM OVER BOORD KIEPEREN?

PA? ... ZAL IK?
SLIK!

HOUD JE VAST, MEISSIE! WE GAAN WATER MAKEN!
WATER MAKEN? ALSOF ER AL NIET GENOEG WATER IS?

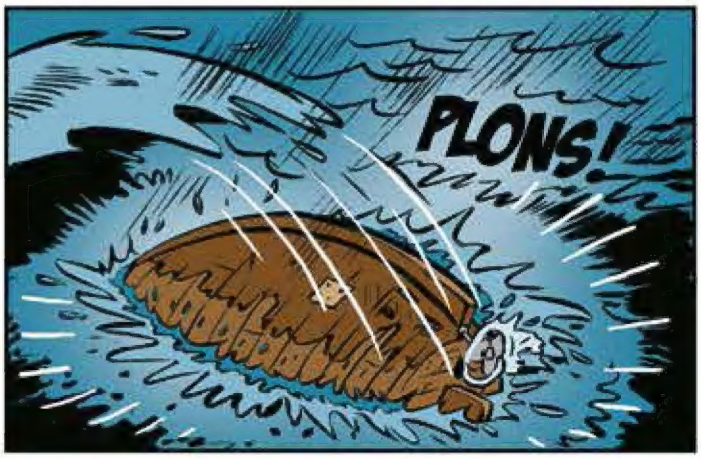
PLONS!

... BLUB?*
* ... HUH?

BLUBBLUBBLUBBLUB/*
*HELP/ IK BEN OVERBOORD GESLAGEN/

BLUBBLUBBLUBBLUB/*
*GEEN PANIEK/ RUSTIG NAAR BOVEN ZWEMMEN.

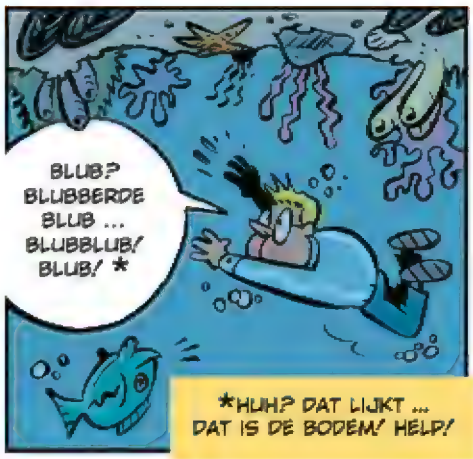
BLUB? BLUBBERDE BLUB ... BLUBBLUB/ BLUB/ *
*HUH? DAT LIJKT ... DAT IS DE BODEM/ HELP/

IK MOET NAAR BOVEN/ LUCHT/ HET LUKT NIET ...WTF?
KAN IEMAND HET BEELD EVEN KANTELEN?

HET LIJKT WEL OF IK NAAR DAT KARKAS TOE WORD GETROKKEN.
ZO! GEKANTELD!

HÉ/ WAT GLIMT DAAR ZO?

BLUBBLUBBLUB/ *
*HET SWITCHKRISTAL/

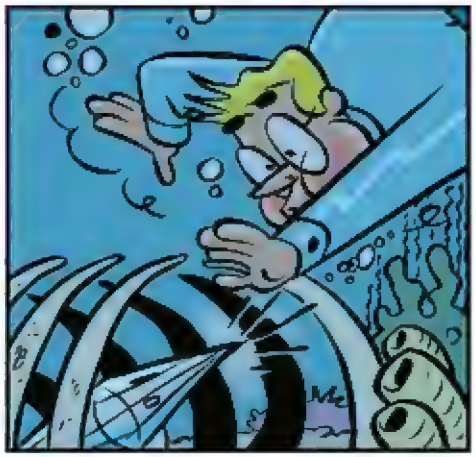

WAAR KOMT DIE VANDAAN ... SLIK/ WAT GEBEURT ER?

?

OUCH!
BONK!

TIM? BEN JIJ DAT, JONGEN?

PAPS! MAMS! IK HEB JULLIE WEER GEVONDEN!
DENK OM MIJN BOTTEN JONGEN ... AUW!
EN IK NOU? KRIJG IK GEEN KNUFFEL?

GROAAAAAAHH!!

GEEN PANIEK! ALLES IS ONDER CONTROLE! HOUDT ME STEVIG VAST!
SMEK!

GRRRRRR!!
DAAR GAAN WE! EN NU NIET LOSLATEN!
WACHT OP MIJ!

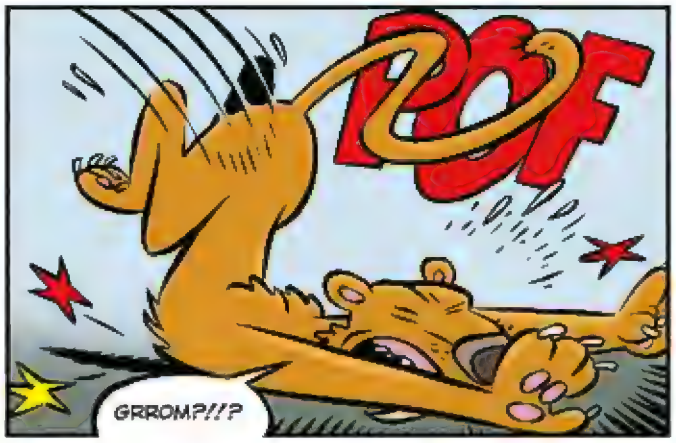
ROF
GRROM?!!?

GELUKT! HET IS GELUKT!
IK MIS DIE OUDE SCHUIT!
KOM JE NAAR HUIS, PA! DE VISSOEP IS BIJNA GAAR!

JODELATIHEEEE!!

DAS KRISTAL IST WIDER FÜR MICH, PROFESSOR DIGIDOOM!

EN DAN IS HET NU TIJD VOOR EEN VERS KOPJE THEE SAMEN MET MIJN MOEDER EN MIJN VADER, WANT DAT KAN MIJ PAS ECHT GELUKKIG MAKEN.

VAB

LEG JIJ DIT KRISTAL EVEN IN HET KEUKENKASTJE. ZOEKEN WE ER LATER WEL EEN BETERE PLEK VOOR.

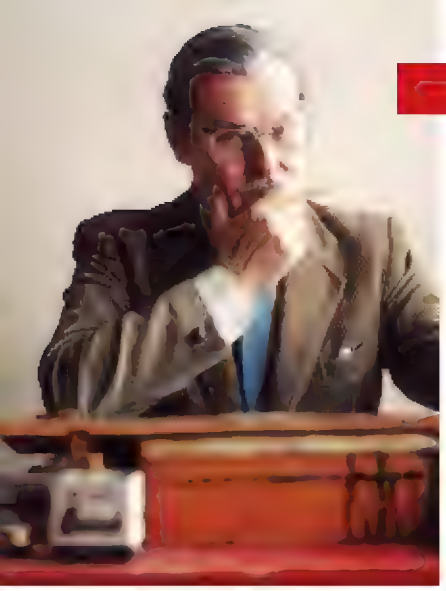

EPPO PORTRET

DOOR ROBIN SCHOUTEN

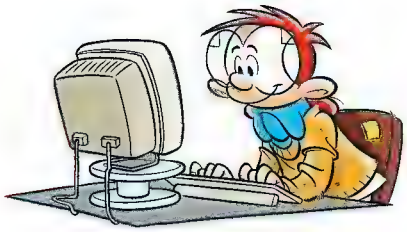

Hans G. Kresse

gaf de Nederlandse realistische strip een nieuwe betekenis

Hans G. Kresse is een van de oervaders van de Nederlandse strip. In de jaren vijftig groeiden talloze krantenlezers op met de levensechte avonturen van Eric de Noorman. Voor stripblad Pep maakte Kresse o.a. Erwin en Vidocq en later publiceerde hij ook in Eppo. In zijn Indianenstrips kon hij zijn grootste passie kwijt. Kresse overleed in 1992 maar zijn werk krijgt nog steeds de aandacht die het verdient. Een Portret van een striptekenaar en illustrator die te uniek was om navolgers te hebben.

1921 Geboren op 3 december in Amsterdam

1946 *Eric de Noorman* in de Belgische krant Het Laatste Nieuws

1965 *Vidocq* in stripblad Pep

1966 *Erwin*, de zoon van *Eric de Noorman*, in stripblad Pep

1973 De *Indianenreeks* voor uitgeverij Casterman

1976 De Stripschapprijs voor zijn gehele oeuvre

1977 Prix Alfred in Angoulême voor deel 6 van de *Indianenreeks*, *De welp en de wolf*

1987 Kresse schrijft de jeugdroman *De kleine heldin* voor uitgeverij Westfriesland

1992 Hans G. Kresse overlijdt op 12 maart in zijn woonplaats Doorwerth

1998 Tweede integrale uitgave van *Eric de Noorman* (met vele extra's) bij uitgeverij Panda

1998 Tentoonstelling *Eric de Noorman en de anderen* in de Vleeshal in Haarlem (met boek)

2006 Eerbetoon aan 60 jaar *Eric de Noorman* in Arnhem

2006 *Eric de Noorman opnieuw bekeken* bij Stichting Hans G. Kresse

2008 Tentoonstelling *De vele gezichten van Eric de Noorman* in het Nederlands Stripmuseum in Groningen

2010 Over Hans G. Kresse. Herinneringen aan een Meester door Julius de Goede

Hans Georg Kresse is geboren op 3 december 1921 in Amsterdam. Vanaf zijn zesde begint hij te tekenen. Hij blijkt een natuurtalent te zijn. Op zijn zestiende publiceert Kresse zijn eerste strip, *Tarzan*. Een tekenopleiding heeft Kresse nooit gevolgd. Om de anatomie van de mens te beheersen tekent hij foto's na, om die vervolgens te controleren in de anatomische atlas. Het onovertroffen realisme in zijn tekeningen heeft Kresse zeker geholpen om een groot lezerspubliek te bereiken. Marten Toonder kan gezien worden als de ontdekker van Kresse's grote tekentalent.

In 1943 vraagt hij de jonge tekenaar om op zijn studio te komen werken en schrijft hij voor hem de historische strip *Siegfried*. Het grote voorbeeld voor Kresse is dan Alex Raymond, de tekenaar van *Flash Gordon*. In de laatste oorlogsjaren begint hij eigen stripverhalen te maken zoals *Per atoomraket naar Mars* en *Ditto en de draak in de grot*.

Eric de Noorman

De serie die Kresse's naam zou vestigen als een van de grootste realistische striptekenaars begon in België. Op 5 juli 1946 verschijnt de eerste aflevering van *Eric de Noorman* in dagblad Het Laatste Nieuws. Pas anderhalf jaar later maakt *Eric* zijn debuut in Nederland, in Tom Poes Weekblad. De eerste verhalen zijn gebaseerd op mythen en sagen, waarbij *Eric* ook naar Atlantis gaat. In 1953 maakt Kresse zich los van de Toonder Studio's en wordt *Eric* een meer historisch verantwoorde strip. "*Eric* leefde zo'n 450 jaar na Christus. Dat is de periode die mij het meest interesseert. Al die woeste volken." Zowel in Nederland als in het buitenland is de strip een groot succes, en in de jaren vijftig bereikt Kresse via de kranten en boekuitgaven een miljoenenpubliek. "Erics karakter? Een vent die geen onrecht kan verdragen, die de pest heeft aan vechten maar het altijd weer moet doen!"

Met Eric de Noorman bereikte Kresse een miljoenenpubliek

Hoogtepunt is het verhaal *De witte raaf*. Kresse beleefde toen misschien wel zijn beste periode als tekenaar. Met ogenschijnlijk gemak weet hij door zijn magistrale penseelwerk een levensechte wereld te scheppen. Eind jaren vijftig neemt de populariteit van *Eric de Noorman* af en de tekeningen worden steeds haastiger op papier gezet. Belangrijkste reden was dat Kresse ook een grote hoeveelheid illustratiewerk maakte voor de bladen Panorama, Revue, Margriet en Donald Duck. Daarnaast illustreerde hij veel boeken. Een ongeëvenaarde productie.

Begin 1964 beëindigt Kresse het laatste *Eric de Noorman*-verhaal in de kranten, *De eerloze krijg*. "De stomste streek die ik ooit heb uitgehaald was stoppen met *Eric*, ik had moeten dóórgaan. Met *Eric* had ik het gevoel dat ik zinnig bezig was, hij heeft mijn leven beheerst." Zijn stripheld keert in de jaren tachtig nog even terug. Kresse maakt een korte ondertekststrip, *De vrouw in het blauw*, en vervolgens een balloonversie van een *Eric*-verhaal uit 1953, *De geschiedenis van Bor Khan*. Om de boekuitgave te promoten, signeert Kresse op de Strip-3-daagse in 1988 in Den Haag. Een unieke gebeurtenis, omdat hij bekend stond voor zijn afkeer om in de publiciteit te treden. Dat Kresse zich liet filmen voor televisie (voor het stripprogramma Wordt Vervolgd) hadden ook weinig mensen voor mogelijk gehouden. Op de beelden is te zien dat Kresse een fervent boogschutter was.

Indianenstrips

In zijn jeugd ontstaat bij Kresse een levenslange fascinatie voor de Noord-Amerikaanse Indianen. Met *De gouden dolk* maakt Kresse in 1945 zijn eerste indianenstrip. Al op jonge leeftijd trekt hij zich met veel verontwaardiging het lot aan van dit geplaagde volk. Het is zeer waarschijnlijk dat Kresse daarmee de eerste stripauteur in Nederland was, en ook daarbuiten. Vanaf 1948 tot 1953 tekent Kresse de indianenstrip *Matho Tonga*. In Pep verschijnt het korte verhaal *Minimic*, een nieuwe bewerking van

rechtsonder: *Indianen illustratie voor Pep. rond 1970 71 (afgekeurd door Kresse zelf).*

Panels uit een originele strook van De prooi van de Rode Rots *uit 1955.*

linksboven: *Coverschildering van Erwin (zoon van Eric de Noorman) voor Pep nr. 34 uit 1969.*

rechtsboven: *Bij aanvang van het geïllustreerde indianenepos* 'De schreeuw van de dondervogel' *maakte Kresse deze coverschildering voor Pep nr. 18 uit 1968.*

© Copyright voor alle illustraties: Erven Hans G. Kresse

Originele werktekening cover Land der Duisternis (veranderd in de titel Het verbond der groene dolken*) uit 1952.*

Matho Tonga en de indianenstrips *Mangas Coloradas* en *Wetamo*.
Kresse wilde de hele geschiedenis (en de ondergang) van de Noord-Amerikaanse Indiaan verstrippen, maar dit idee blijkt onuitvoerbaar. De Indianenreeks voor uitgeverij Casterman wordt daarom geen geschiedkundig verslag maar wel een boeiende avonturenserie. Oorspronkelijk had Kresse veertig delen gepland, maar door diverse omstandigheden komen er uiteindelijk negen voltooide delen uit. *De Indianenreeks* is vertaald in tien landen.

Pep en Eppo

Na *Eric de Noorman* stapt Kresse over op de balloonstrip , speciaal voor Pep. Het weekblad zou mede door zijn vele bijdragen een glorieuze tijd doormaken. Hij maakt o.a. verhalen van *Erwin* (met deze keer zijn vader *Eric* in een bijrol) en de Parijse meesterspeurder *Vidocq*. Alsof dat niet genoeg is, levert Kresse ook een groot aantal illustraties voor tekstverhalen. Wanneer Pep en Sjors overgaan in Eppo wordt ook Hans Kresse gevraagd om er een nieuwe strip voor te maken. Dat wordt *Alain D'Arcy - Satanseiland*, over de Ridderorde van de Tempeliers.
Begin jaren tachtig wordt Kresse geopereerd aan een oogkwaal, maar hij houdt er last van bij het tekenen. Het produceren van nieuwe strips en illustraties stokt. Kresse begint aan de opzet van een nieuwe *Eric* strip voor de kranten, maar het zal bij deze pogingen blijven. *Vidocq* keert nog wel terug met drie nieuwe verhalen in Eppo. Kresse's laatste project was een stripbewerking over *Djengis Khan*. Doordat hij ernstig ziek wordt, blijft het verhaal onvoltooid. Op 12 maart 1992 overlijdt Hans G. Kresse op zeventigjarige leeftijd in zijn woonplaats Doorwerth.

De legende leeft voort

De Stichting Hans G. Kresse is in 1996 door de kinderen van Kresse in het leven geroepen om het werk van hun vader onder de aandacht te blijven brengen. Door hen is veel zeldzaam materiaal van Kresse uitgebracht, zowel illustraties als strips. Ook geeft de stichting een jaarlijkse nieuwsbrief uit, die steeds uniek beeldmateriaal bevat. Het werk van Kresse is twee keer op grootse wijze tentoongesteld: in Haarlem en in het Nederlans Stripmuseum in Groningen. In 2006 viert *Eric* zijn zestigste verjaardag met twee nieuwe boeken en een tentoonstelling in Arnhem van enorm grote doeken met afbeeldingen van Eric de Noorman, gemaakt door andere striptekenaars. Het stripblad Myx deed mee in de festiviteiten door een *Eric de Noorman* special uit te brengen met hommages van onder andere René Follet, Fred de Heij en Minck Oosterveer.

Dit jaar is in Gouda het Hans G. Kresse Museum geopend en publiceert Julius de Goede over zijn vriendschap met Kresse in Herinneringen aan een Meester. Ook is een *Arendsoog* boek verschenen met kleurenillustraties van Kresse uit Pep. Uitgeverij Panda zal de tweede integrale uitgave van *Eric de Noorman* afronden met twee bijzondere delen. En dankzij de *Eric de Noorman* website is het oeuvre van Kresse voor iedereen toegankelijk geworden. Door deze initiatieven zal de Rembrandt van het Nederlandse beeldverhaal blijven voortleven.

ESTHER

KIM DUCHATEAU

Café Cowala

TEKST, TEKENINGEN EN KLEUR:
BRUNO DE ROOVER

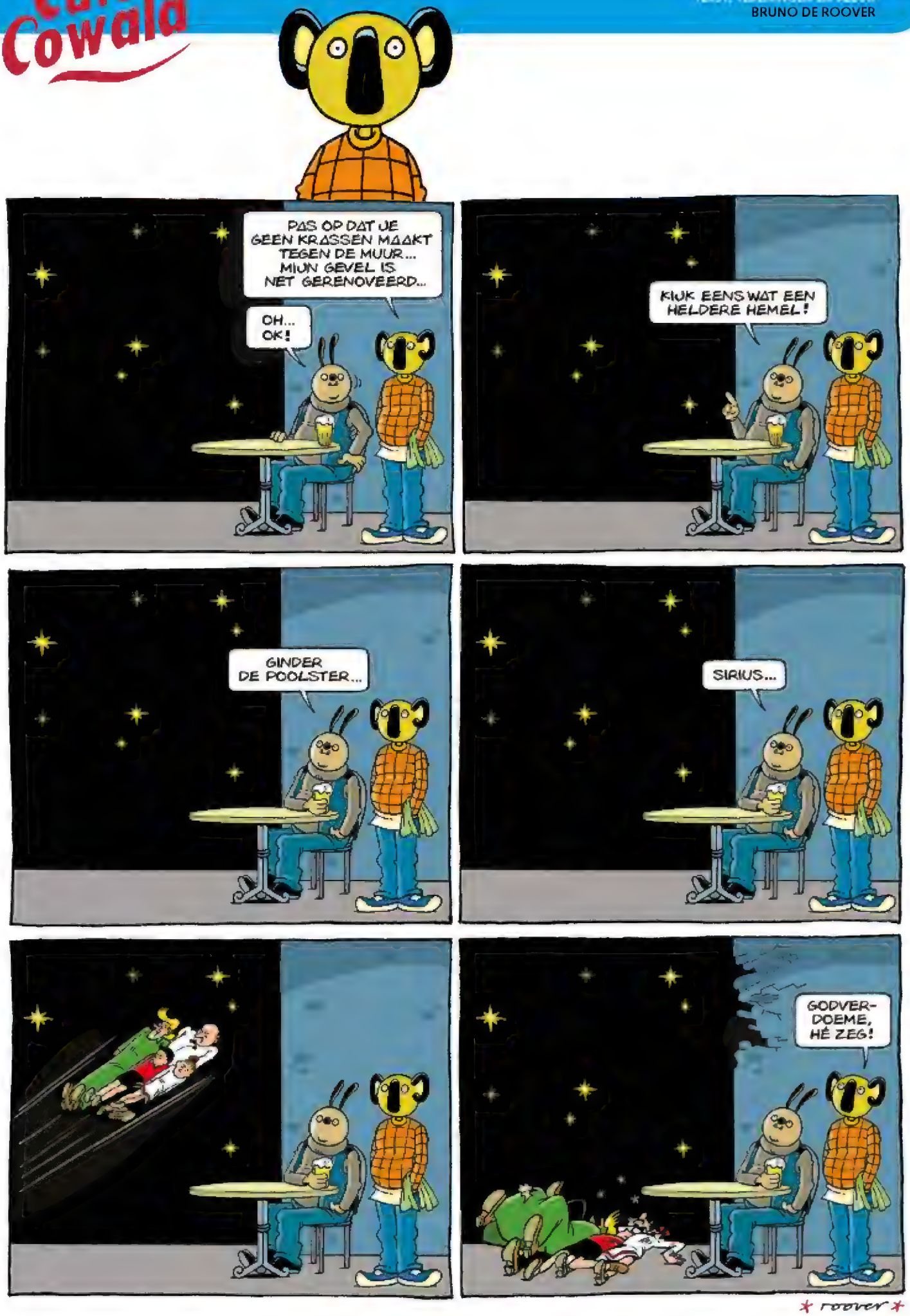

ELKE TWEE WEKEN

EPPO

ALLEEN DE ALLERBESTE STRIPS

WORD NU ABONNEE EN ONTVANG GRATIS EEN UNIEK ALBUM VAN FRANKA, STORM OF ROODHAAR

GA NAAR WWW.EPPOSTRIPBLAD.NL

DIRKJAN

TEKST, TEKENINGEN EN KLEUR
MARK RETERA

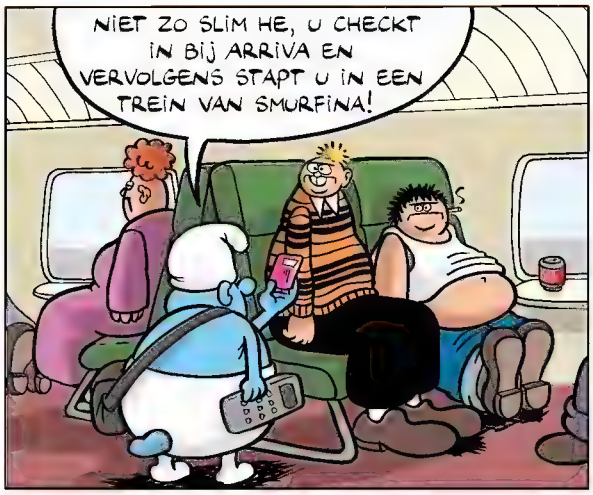

WIN ★★★ WIN ★★★ WIN ★★★

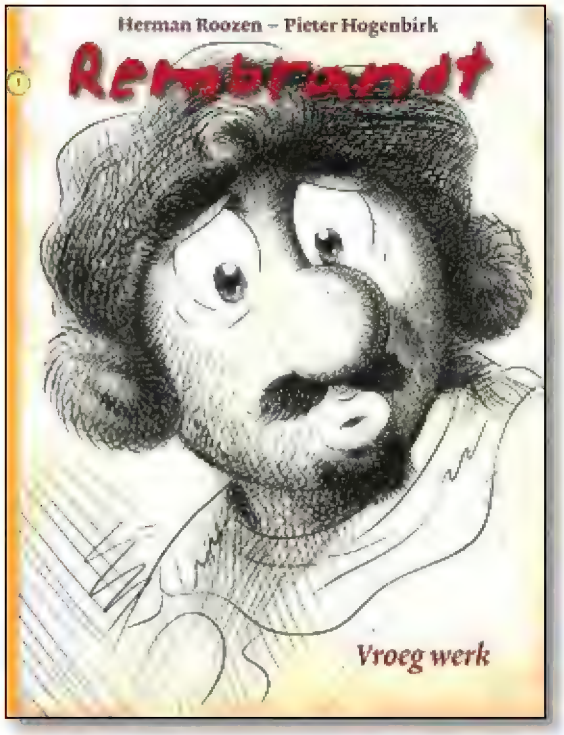

Pieter Hogenbirk is op dit moment de tekenaar van de Eppo strip, maar wie is al jaren de vaste scenarist? Stuur je antwoord voor 3 april 2020 naar redactie@eppostripblad.nl en je maakt kans op het album ***Rembrandt***, een andere hilarische strip van Pieter Hogenbirk.

De winnaar van Eppo 4-Free #5 is **Ernst van Elsäcker**.

De oplossing was **Don Lawrence Collection**.

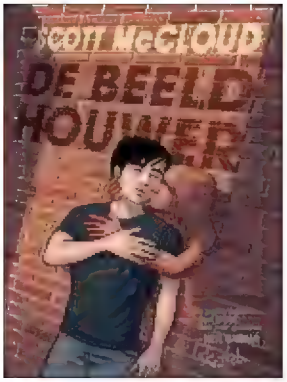

DE STAD ALS PERSONAGE

STRIPPERSONAGES OP DE ACHTERGROND LEIDEN HUN EIGEN LEVEN, ALS HET AAN STRIPMAKER SCOTT MCCLOUD LIGT. EEN NADERE BESCHOUWING VAN DEZE BIJZONDERE VISIE AAN DE HAND ZIJN STRIPROMAN DE BEELDHOUWER.

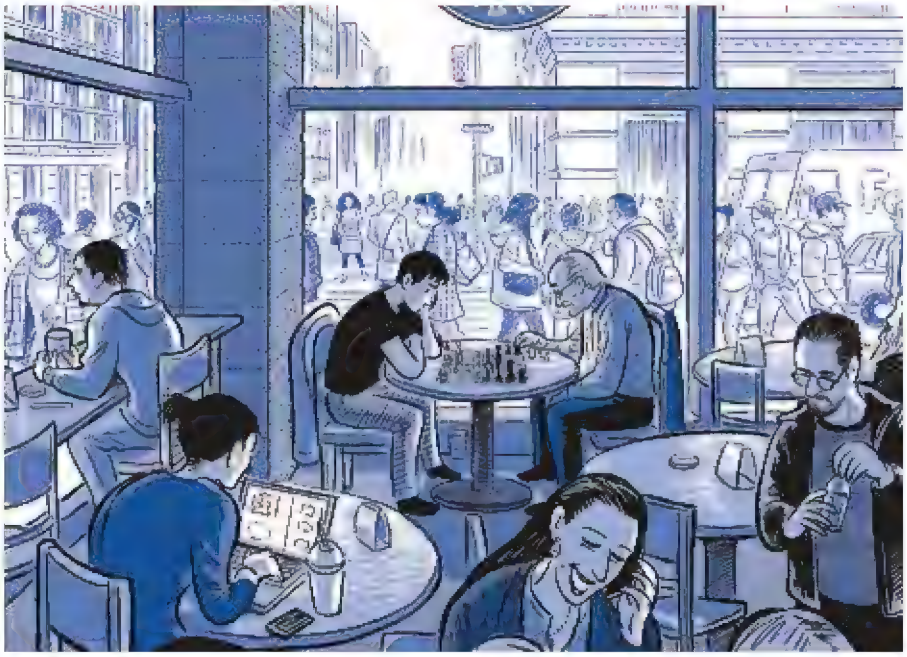

Aan het begin van *De beeldhouwer* zit de jonge kunstenaar David Smith diep in de put. Zijn carrière begon succesvol maar nu is hij vrijwel vergeten. Het lukt hem niet om zijn ideeën in mooie sculpturen om te zetten. Dan krijgt hij een aanbod van de Dood, die hem belooft dat hij alles wat hij kan bedenken met zijn blote handen kan creëren, met als prijs dat hij nog maar tweehonderd dagen te leven heeft. Omdat de beeldhouwer bereid is te sterven voor zijn kunst, gaat hij dit duivelse pact aan.

> *"Honderd figuranten met elk een eigen verhaal"*

STAD VOL VERHALEN De Amerikaanse stripmaker Scott McCloud werkte vijf jaar lang aan deze strip. Voor de belangrijkste personages gebruikte hij bestaande personen als model. En om de plaats van handeling New York goed te tekenen, maakte hij gebruik van duizenden foto's die hij op locatie nam. Als hij dan toch nog wat miste, raadpleegde hij beeldmateriaal online. Niet voor niets, want de stad fungeert als personage, legde McCloud uit toen ik hem recent over *De beeldhouwer* interviewde. Dat idee komt goed naar voren in dit stripplaatje. Hierin zit David te schaken met de Dood, die het uiterlijk heeft aangenomen van zijn overleden oom. Om hen heen zie je andere bezoekers van de koffietent en op de achtergrond lopen New Yorkers over straat. McCloud vertelde een interessant verhaal over dit stripplaatje: "Ik onderscheid twee landschappen in New York. Allereerst het architectonische landschap: de stad is een gebeeldhouwde tuin en de straten en gebouwen zijn als het ware canyons, diepe kloven van steen en beton. Daarnaast heb je het menselijke landschap: de mensenmassa definieert de stad net zo goed als de gebouwen. Als ik honderd figuranten in de achtergrond teken, zoals in dit plaatje, vind ik het belangrijk dat elk van hen een individu is met een eigen verhaal. Terwijl ik ze op papier zet, moeten die personages het idee hebben dat zij de ster van het verhaal zijn en dat de echte hoofdrolspelers slechts een ondersteunende rol hebben. Dit gevoel hebben we in wezen allemaal als we op straat lopen. Voorbijgangers zijn slechts figuranten voor ons en andersom is dat net zo. Ik wil dat elk achtergrondpersonage zijn eigen leven leidt, zodat je bijvoorbeeld van spreken de hoofdrolspelers kunt verlaten en elk van de individuen kunt volgen en een heel ander verhaal krijgt."

STRIPGOEROE Een intrigerend idee dat uitnodigt om heel lang naar het stripplaatje te kijken en van elk personage de achtergrond te bedenken. De tekenaar heeft ze schetsmatig neergezet, maar met genoeg details om ze stuk voor stuk een uniek uiterlijk te geven. Hierdoor kijk ik nu ook anders naar figuranten in andere strips. Geen wonder dat McCloud bekendheid verwierf met drie interessante theorieboeken over strips: *Understanding comics*, *Reinventing comics* en *Making comics*. Allemaal in stripvorm, wat ze extra leuk maakt om te lezen. Dat de stripgoeroe heel goed zijn theorieën over het beeldverhaal in de praktijk weet te brengen, bewijst hij met *De beeldhouwer*, een indrukwekkend boek waarin belangrijke levensvragen aan de orde komen. Als mens moeten we allemaal accepteren dat we maar een beperkt aantal dagen op deze wereld rondlopen; wat willen we in die tijd bereiken en hoe willen we na onze dood herinnerd worden? Voor David is het antwoord duidelijk, maar zodra hij alles kan maken wat hij wil, komt hij tot de ontdekking dat zijn fantasie en geringe zelfkennis hem beperken. Dat de kunstenaar weet dat zijn dagen geteld zijn, visualiseert McCloud prachtig in onderstaand stripplaatje waarin David figuurlijk richting de afgrond loopt. Het is slechts één voorbeeld van de sterke beelden die McCloud gebruikt om zijn verhaal te vertellen.

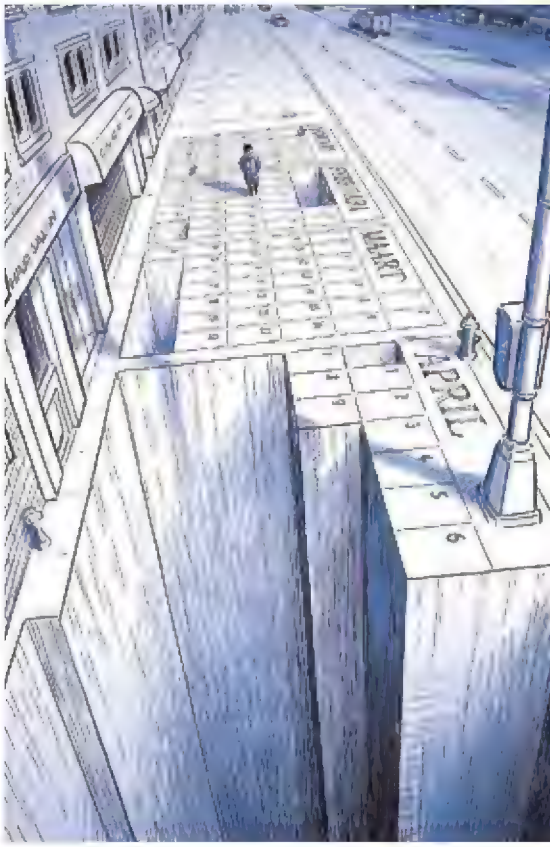

www.michaelminneboo.nl

ONBEKENDE WERELD - DEEL 6/6

FECHT ALF EEN FENT, FMEERLAP!
HÉÉÉ!
TCHAK
DE BANFOE!
KRURGOR!

VOORUIT, AFFTIJGEN!
HUURGH
VERD...

ARHHH! M'N BEEN! IK ZIT VAST!

LATEN WE GEEN TIJD VERLIEZEN!
LEUK JE WEER TE ZIEN, KRURGOR!

TOEN DIE GRIEFELF IN HET DORP AANKFAMEN, BEGREEF IK DAT JULLIE IN GROOT GEFAAR FERKEERDEN...
IK BEN METEEN OP PAD GEGAAN OM JULLIE TE FAARFCHUWEN.

...HET FOU ONRECHTFAARDIG FIJN GEFEEFT JULLIE FOMAAR IN HANDEN VAN DHOKAF TE LATEN VALLEN...

GRIJP ZE! IK WIL ZE LEVEND!

DE RAVIJNPONT STAAT BOVEN! WE HEBBEN GELUK!
NU MOETEN WE HUN ALLEEN NOG VOORBLIJVEN!
IK KAN NIET MEER. GA MAAR VERDER...
...ZONDER MIJ.

HUMPF! NA AL DIE MOEITE LAAT IK JE ECHT NIET IN DE FTEEK!
NU MAKEN FE HET OOK AF!
EH...

HNG!
HOPLA!
GA ACHTER HEN AAN, SUKKELS! IK RED ME WEL!

O, SORRY, CHEF!
METEEN, CHEF!
OEGNF!
VLARTCH

WE MOETEN DE VEER-KABEL DOOR-SNIJDEN.
MAAR DAN STORTEN WE NAAR BENEDEN!

NOU, GEFELDIG TOCH!
FET JE FCHRAP!
TCHAK

YAHOUUH!

DE KABEL IS DOOR-GESNEDEN!
ACHTER ZE AAN!

EN HOE REMMEN WE NU?
FODRA FE TEGEN EEN ROTF AAN FLAAN.
NAR...NARVARTH?
ALLES GAAT GOED, GRANIET.

ALLES...
MUGHH...
...GAAT HEEL...
...GOED.
SNELLER! GRIJP ZE!
ZE KOMEN ERAAN!
DAT HADDEN ZE GEDACHT...
HUGNF!
DAT IS TOCH MINDER MAKKELIJK DAN JE DENKT, ZO'N DIKKE KABEL DOORSNIJDEN!
SCRATCH
SCRATCH
WE ZIJN ER BIJNA!
WE HEBBEN ZE!
NARFARTH! BUKKEN!
FWOOW

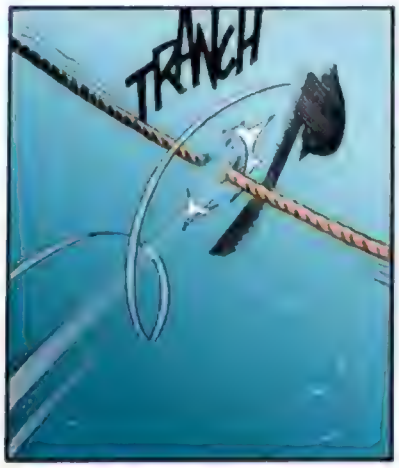
TRANCH

NEEEE!

JA-
FEL.

AAARRHHH!

WAAROM LIJKEN DINGEN ALTIJD ZO SIMPEL ALS ANDEREN HET DOEN ?

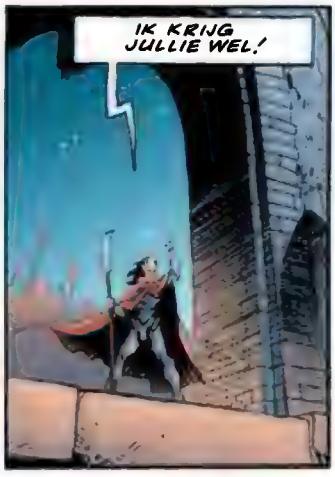
IK KRIJG JULLIE WEL!

WE MOETEN DIE PIJL ERUIT TREKKEN.
IK NEEM AAN DAT JULLIE...ARRH! GEEN VERDOVINGSTECHNIE-KEN KENNEN?

O, JAFEL, HOOR...
...ZO!
KLONK

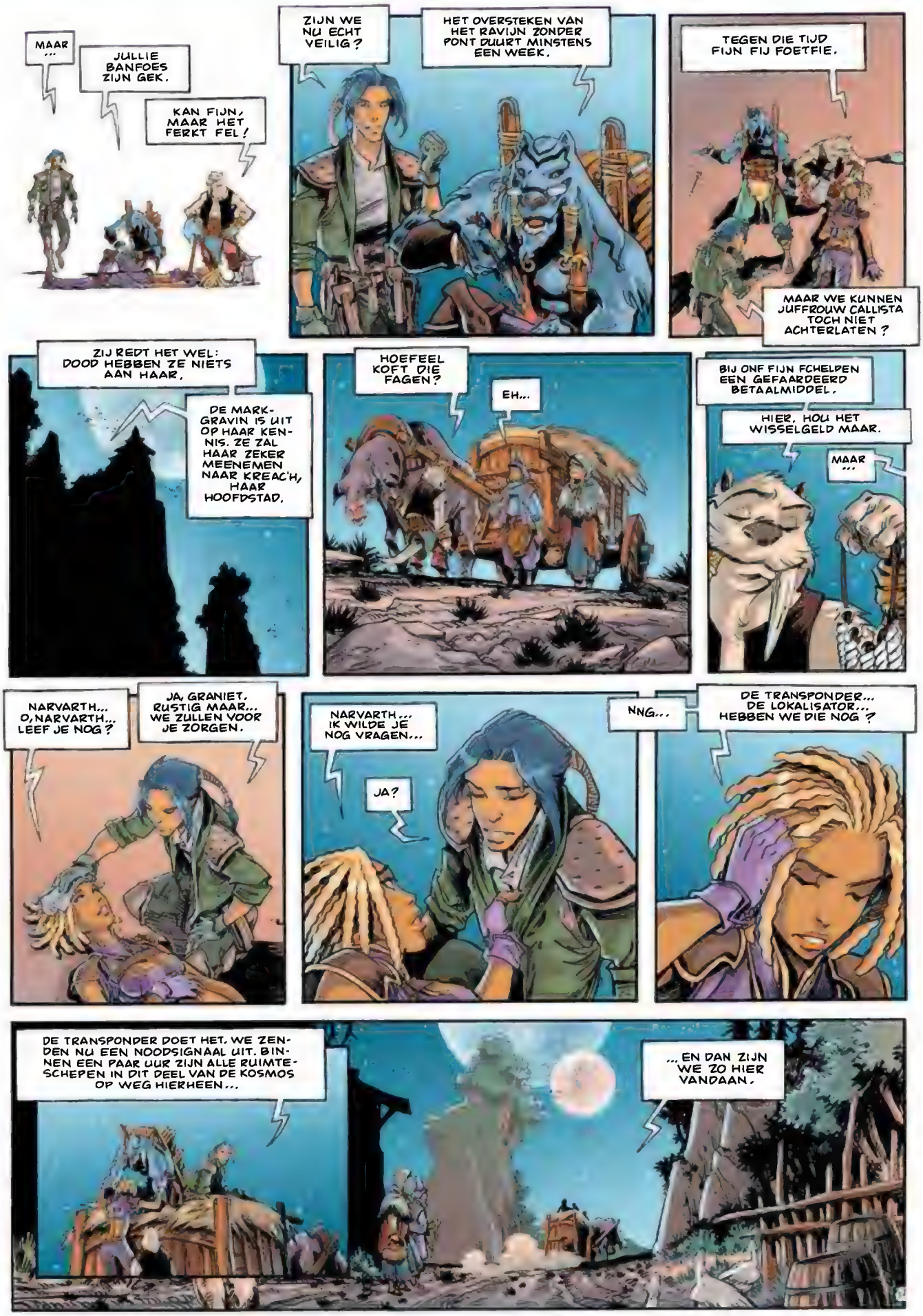
MAAR ...
JULLIE BANFOES ZIJN GEK.
KAN FIJN, MAAR HET FERKT FEL!
ZIJN WE NU ECHT VEILIG?
HET OVERSTEKEN VAN HET RAVIJN ZONDER PONT DUURT MINSTENS EEN WEEK.
TEGEN DIE TIJD FIJN FIJ FOETFIE.
MAAR WE KUNNEN JUFFROUW CALLISTA TOCH NIET ACHTERLATEN?
ZIJ REDT HET WEL: DOOD HEBBEN ZE NIETS AAN HAAR.
DE MARK-GRAVIN IS UIT OP HAAR KENNIS. ZE ZAL HAAR ZEKER MEENEMEN NAAR KREAC'H, HAAR HOOFDSTAD.
HOEFEEL KOFT DIE FAGEN?
EH...
BIJ ONF FIJN FCHELPEN EEN GEFAARDEERD BETAALMIDDEL.
HIER. HOU HET WISSELGELD MAAR.
MAAR ...
NARVARTH... O, NARVARTH... LEEF JE NOG?
JA, GRANIET. RUSTIG MAAR... WE ZULLEN VOOR JE ZORGEN.
NARVARTH... IK WILDE JE NOG VRAGEN...
JA?
NNG...
DE TRANSPONDER... DE LOKALISATOR... HEBBEN WE DIE NOG?
DE TRANSPONDER DOET HET. WE ZENDEN NU EEN NOODSIGNAAL UIT. BINNEN EEN PAAR UUR ZIJN ALLE RUIMTESCHEPEN IN DIT DEEL VAN DE KOSMOS OP WEG HIERHEEN...
... EN DAN ZIJN WE ZO HIER VANDAAN.

INTUSSEN...
WAAR ZIT DHOKAS, JULLIE AANVOERDER? IK HEB HEM OVERAL IN DE STAD GEZOCHT!
HIJ IS NOG WAT LAATSTE DETAILS AAN HET REGELEN, O, OFYDE...
...MAAR BIEDT WEL ALVAST DEZE DAME AAN...
AHA... MIJN EERSTE GEVANGENE VAN DE STERREN...

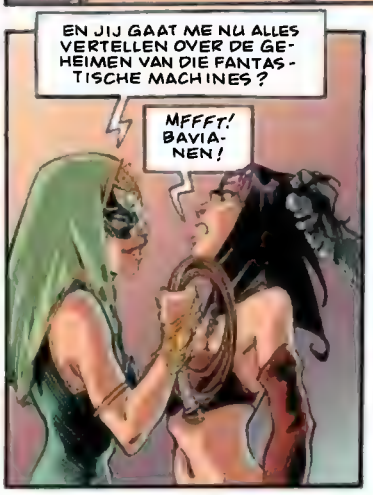
EN JIJ GAAT ME NU ALLES VERTELLEN OVER DE GEHEIMEN VAN DIE FANTASTISCHE MACHINES?
MFFFT! BAVIANEN!

TARA!

WE ZIJN OP SOMMIGE GEBIEDEN OOK HEEL ONTWIKKELD, HOOR...
...MARTELEN, BIJVOORBEELD!

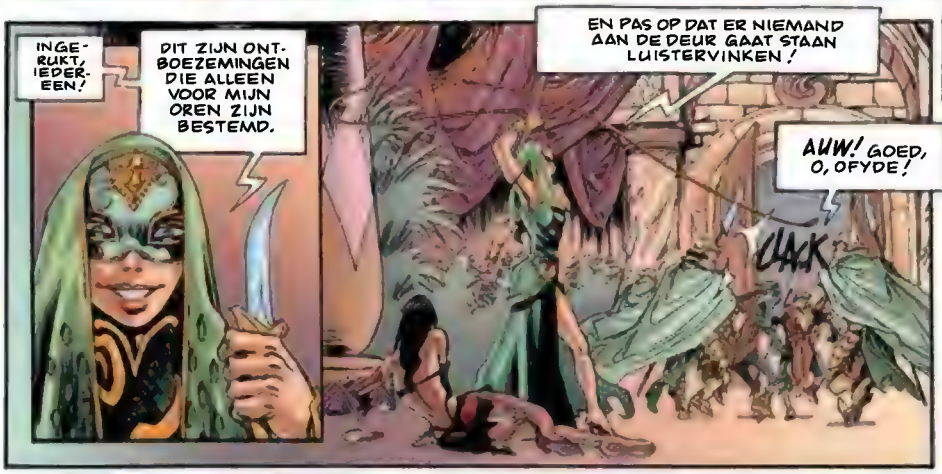
INGERUKT, IEDEREEN!
DIT ZIJN ONTBOEZEMINGEN DIE ALLEEN VOOR MIJN OREN ZIJN BESTEMD.
EN PAS OP DAT ER NIEMAND AAN DE DEUR GAAT STAAN LUISTERVINKEN!
AUW! GOED, O, OFYDE!
CLACK

JE BENT ERG MOOI, OFYDE...
DAT MASKER, DIE ZWEEP... HEEL OPWINDEND.

VLESELIJKE GENOEGENS INTERESSEREN ME ABSOLUUT NIET, VUILE SLET!

VOORUIT, HET GEHEIM! WELKE MAGIE DRIJFT JULLIE MACHINES AAN!
GRRGGL...

HÉÉÉÉ! WAT...!

PENCIL

JE HEBT ME...

VRAKLANG

'T GAAT ER RUIG AAN TOE, DAARBINNEN!
KRAMBLANG

ARME MEID! DAT KAN ZE NIET MEER NAVERTELLEN!
IS OFYDE DAAR?

JA, NOU...
...ZO BLIJKT MAAR WEER HOE BELANGRIJK 'T IS SCHERP GEKLEED TE GAAN.

HARE OFYDE WENST NIET TE WORDEN GESTOORD.
OFYDE! IK BEN HET, DHOKAS! IK MOET JE SPREKEN!
POM POM POM

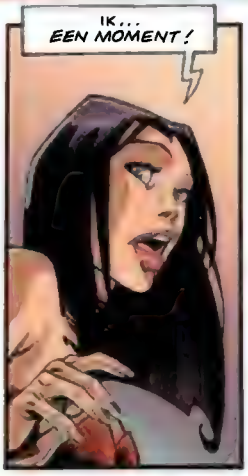
IK... EEN MOMENT!

VLUCHTEN KAN NIET. HET STIKT VAN DE BEWAKERS...

DAN IS ER MAAR ÉÉN OPLOSSING.

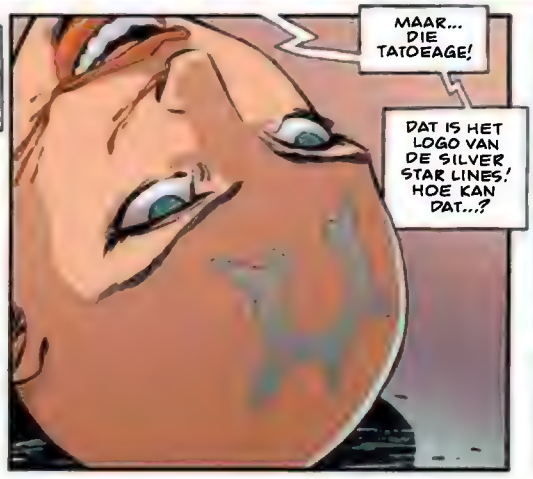
MAAR... DIE TATOEAGE!
DAT IS HET LOGO VAN DE SILVER STAR LINES! HOE KAN DAT...?

OFYDE! IK...

HOE DURF JE HIER BINNEN TE KOMEN ZONDER MIJN TOESTEMMING, DHOKAS?
KLAK!
HÉÉ!
VERGEEF ME, OFYDE, MAAR DE ANDERE VREEMDELINGEN ZIJN ONTKOMEN. IK HOOPTE DAT JOUW KRACHTEN ALS ZEFYR ONS KONDEN HELPEN HET RAVIJN OVER TE STEKEN...

MIJN KRACHTEN ALS ZEFYR?
DAT BEPAAL IK, WANNEER IK DIE GEBRUIK!

ONNODIG DE ACHTERVOLGING IN TE ZETTEN. IK HEB VAN HAAR AL GEHOORD WAT IK WILDE WETEN.
WERP HAAR IN HET RAVIJN.

EN LAAT ME NU ALLEEN.

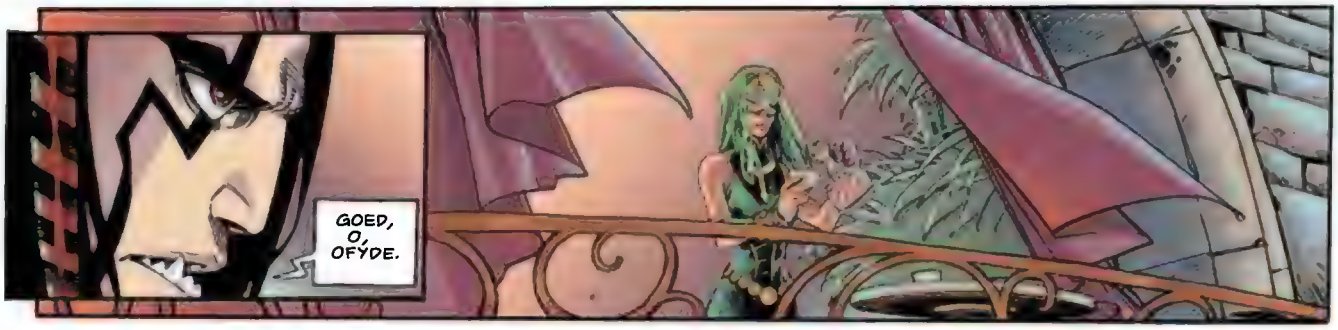
GOED, O, OFYDE.

EINDELIJK...
EINDE
VOLGENDE DEEL:
DUBBELGANGERS
SCENARIO: ARLESTON
TEKENINGEN: FLOCH
INKLEURING: CRAZYTOONS
LETTERING:
FRITS JONKER

YTHAQ

HET AVONTUUR GAAT VERDER

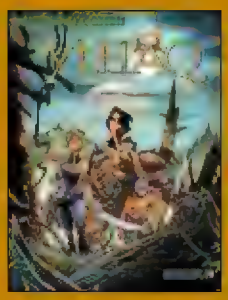
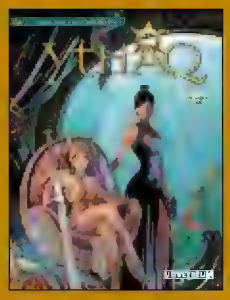

UITGEVERIJ L

WWW.UITGEVERIJL.NL

TEKST: TEKENING EN KLEUR
REMCO POLMAN EN WILFRED OTTENHEIJM

SIGMUND

TEKST EN TEKENINGEN PETER DE WIT
KLEUR WILMA LEENDERS

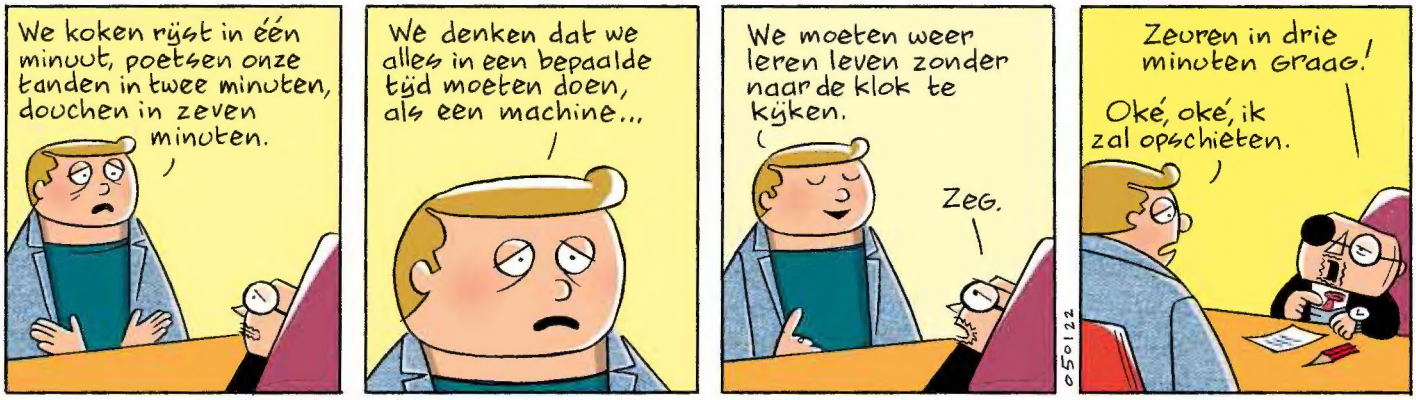

Eugene

TEKST, TEKENINGEN EN KLEUR
JAN DIRK BARREVELD

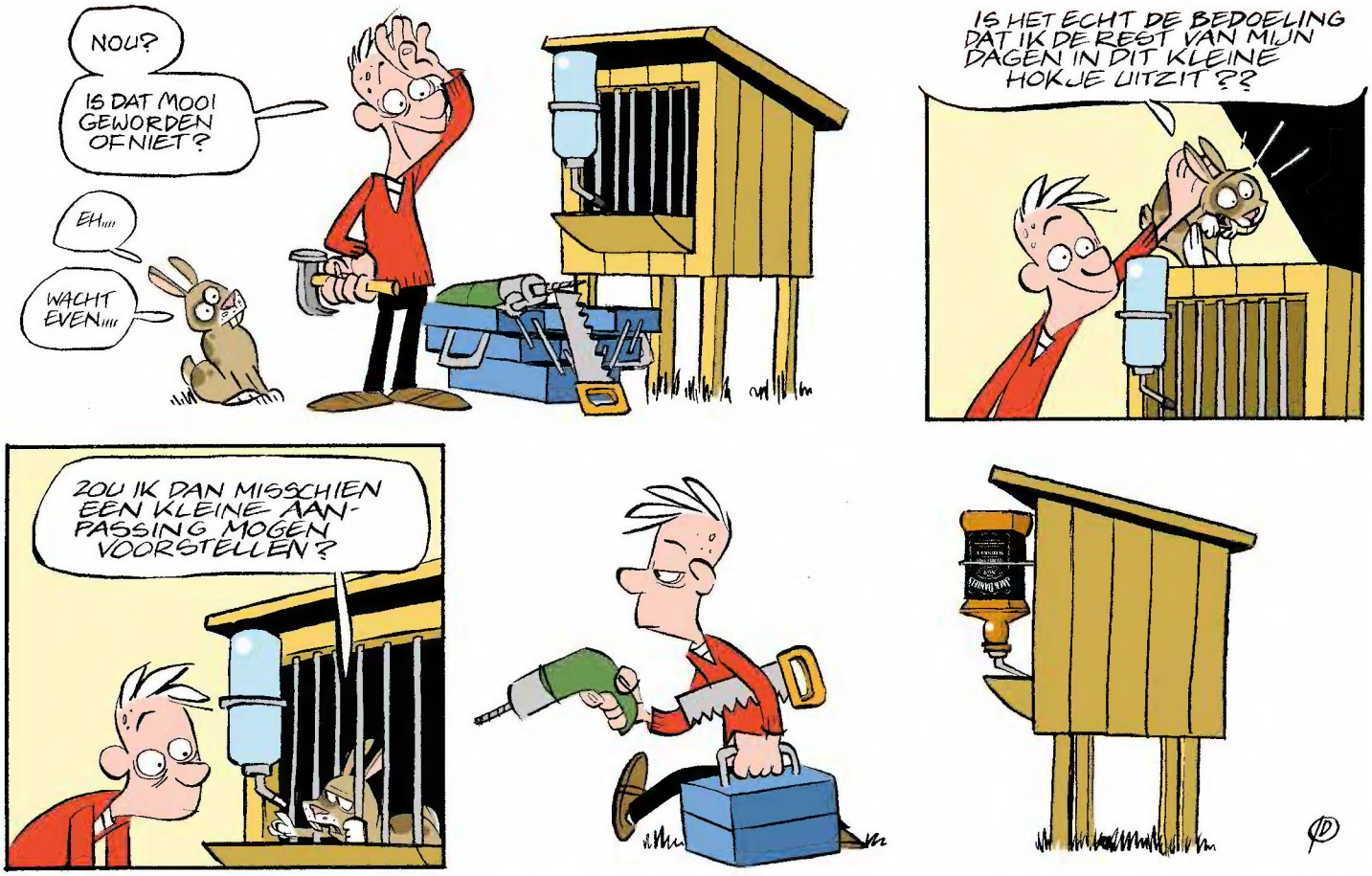

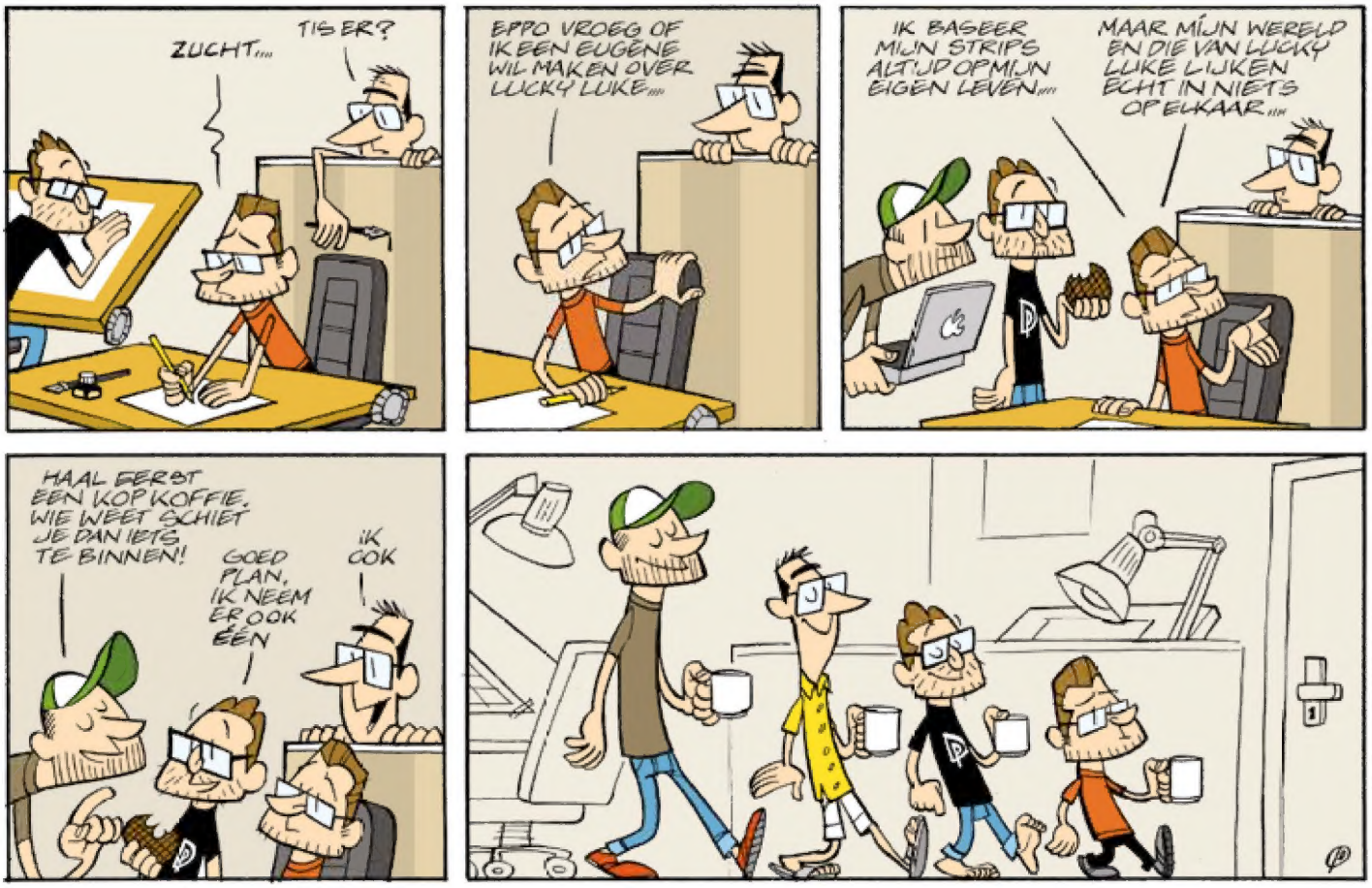

EPPO

TEKST ALEX VAN KOTEN TEKENINGEN RENÉ UILENBROEK
KLEUR DICK HEINS

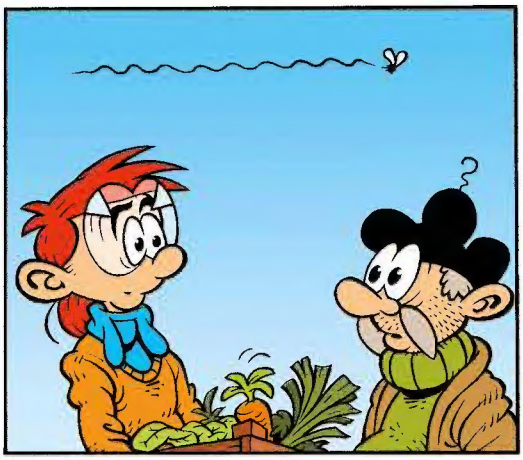

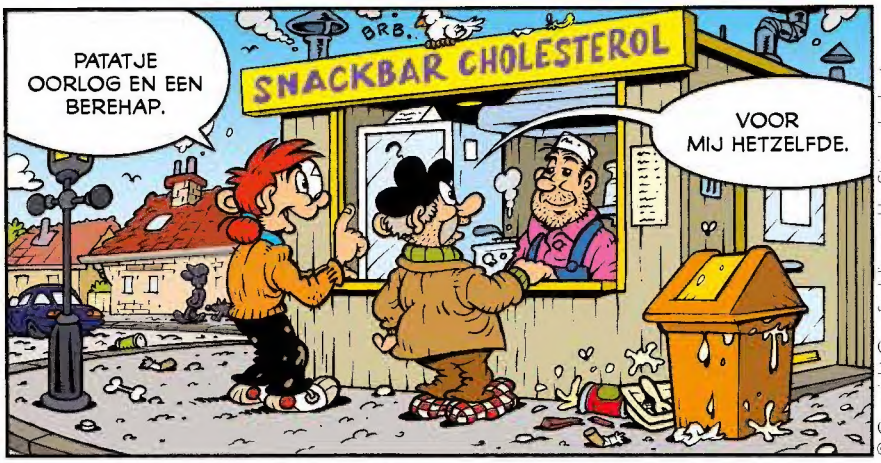

© Copyright Crawfurd, licenced by Stripverhaal.net

ALLE EPPO 4-FREE'S OP EEN RIJTJE!

KLIK OP DE COVER VOOR DE DOWNLOAD.

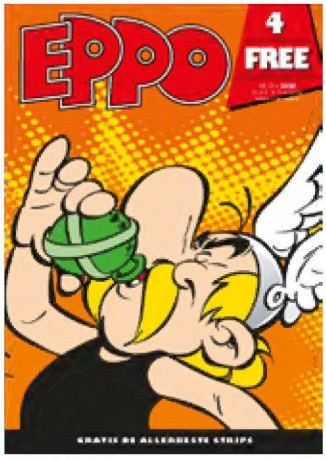

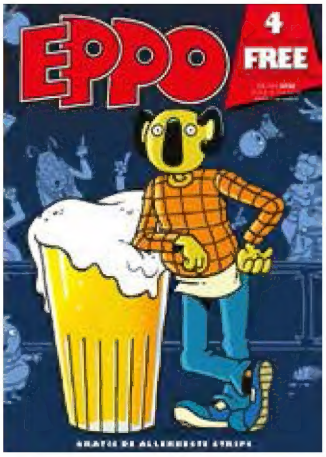

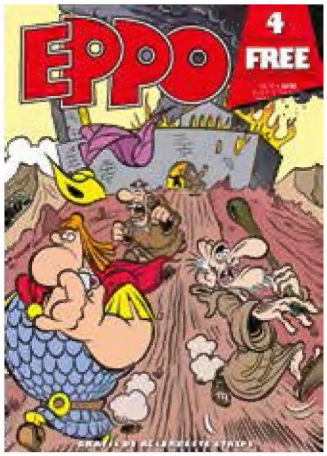

#7

#8

#9

#10

#11

#12